

นโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔)

(มติ อ.ก.น.จ. เกี่ยวกับการพัฒนาระบบการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙)

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๒๗ กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัด/หัวหน้ากลุ่มจังหวัด และคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) หรือคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) รับผิดชอบดำเนินการ

ซึ่ง อ.ก.น.จ. เกี่ยวกับการพัฒนาระบบการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙ มีมติเห็นชอบข้อเสนอแนวนโยบายหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) และข้อเสนอหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. นโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔)

ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔) เพื่อให้แผนทันสถานการณ์ และใช้สำหรับเป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีนโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ดังนี้

๑.๑ นโยบายการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๑) ยึดนโยบายรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ รวมทั้งแผนรายสาขา/เฉพาะด้านต่าง ๆ ที่ผ่านความเห็นชอบจาก ค.ร.ม.แล้ว เช่น แผนพัฒนาการเกษตร นโยบายโซนนิ่งภาคเกษตร แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม แผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำ ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ เขตเศรษฐกิจพิเศษ โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง สิ่งแวดล้อม (ป่าไม้ ชยะ หมอกควัน) ปรองดองสมานฉันท์ ผังเมือง เป็นต้น รวมถึงข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี

๒) สำนักรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อทราบถึงความต้องการและศักยภาพของประชาชนในจังหวัด และกลุ่มจังหวัด ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ เรื่อง วิธีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ โดย ก.บ.จ. อาจตั้งอนุกรรมการระดับอำเภอ (อ.ก.อ.) ขึ้น อีกทั้งให้ความสำคัญในการจัดทำและการประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ ตั้งแต่แผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนชุมชนระดับตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอ ซึ่งสะท้อนถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ผ่านกระบวนการจัดทำแผนในระดับต่าง ๆ เพื่อให้มีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้แผนมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน

๓) มุ่งเน้นการทำงานแบบเครือข่ายร่วมกันทุกภาคส่วนโดยคำนึงความพร้อมของทุกภาคส่วน (ส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นรวมถึงภาคเอกชนและภาคประชาสังคม/ชุมชน) เพื่อร่วมกันวางยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้เหมาะสมกับโอกาสและศักยภาพของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และร่วมมือกันในการสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

๔) ให้ความสำคัญกับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดเพื่อเป็นแผนชี้นำการพัฒนาในภาพรวมของพื้นที่ โดยมีการบูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างจังหวัดต่าง ๆ ในกลุ่มจังหวัดนั้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาและการเจริญเติบโตระหว่างจังหวัด และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนได้อย่างทั่วถึงทุกจังหวัด หรือสามารถแก้ไขปัญหาในภาพรวมของกลุ่มจังหวัด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทันเวลา และสนองตอบต่อความต้องการในพื้นที่กลุ่มจังหวัดอย่างแท้จริง

๕) ให้มีการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ให้มีความถูกต้อง ในประเด็นข้อมูล และการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์สำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาจังหวัด กลุ่มจังหวัด เพื่อให้แผนทันสถานการณ์ และยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น หากกรณีที่จังหวัด กลุ่มจังหวัดพิจารณาแล้วเห็นว่าสาระสำคัญของแผน ๔ ปี ยังคงสอดคล้องกับสถานการณ์ หรือไม่มีการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัด แจ้งฝ่ายเลขานุการเป็นลายลักษณ์อักษรทันทีที่ได้รับแจ้งจากสำนักงาน ก.พ.ร. ให้ดำเนินการทบทวนแผน

๑.๒ หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๑) ขอบเขต

(๑) **แผนพัฒนาจังหวัด** มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างโอกาสและอาชีพซึ่งตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในจังหวัดและแก้ปัญหาที่สำคัญของจังหวัด โดยเลือกดำเนินการจากศักยภาพของจังหวัด ซึ่งได้จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบองค์รวมที่ครอบคลุมทุกมิติ ในด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและความมั่นคงและ ทั้งนี้ ควรเห็นผลได้ภายในรอบระยะเวลาของแผนพัฒนาจังหวัด

(๒) **แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด** มุ่งเน้นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มจังหวัด และนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนและสร้างรายได้ให้กลุ่มจังหวัด หรือเพื่อแก้ไขปัญหาาร่วมกันของกลุ่มจังหวัด

ทั้งนี้ ควรเลือกจัดการกับเรื่องที่มีลำดับความสำคัญสูง การจัดการอนาคตเพื่อสามารถป้องกัน หรือลดปัญหาที่เกิดขึ้น (ดักอนาคต)

๒) คุณลักษณะของแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่ดี

(๑) แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด จะต้องเป็นแผนยุทธศาสตร์ที่มีการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการพัฒนา และกำหนดแนวทางการพัฒนาอย่างเป็นระบบที่มีความชัดเจน เป็นเหตุเป็นผล โดยมีการใช้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ประกอบการวิเคราะห์และมีความเชื่อมโยงกับการประเมินสถานการณ์ที่ผ่านมา มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันตั้งแต่วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์รวม ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมายของแต่ละเป้าประสงค์ รวม ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนงาน/โครงการ เพื่อให้เกิดผลการบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ โดยมีแนวทางดังนี้

- มีการวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อกำหนดประเด็นปัญหาและโอกาสการพัฒนาที่สอดคล้องกับการประเมินผลการพัฒนาภายใต้แผนพัฒนาที่ผ่านมา มีความชัดเจนทั้งในเชิงของขนาดและพื้นที่ พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและโอกาสพัฒนานั้น ๆ

- มีการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาที่มีความสอดคล้องกับสถานการณ์พัฒนา (Position) ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยกำหนดแนวทางการสร้างโอกาสการพัฒนาและแก้ไขปัญหาลดอุปสรรคของการพัฒนามากกว่าการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เป็นภารกิจปกติ

- มีการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในเชิงปริมาณและหรือคุณภาพที่ชัดเจน สะท้อนให้เห็นถึงการใช้ออกัสในการพัฒนาหรือการแก้ปัญหาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นไปได้ในการดำเนินงาน

- มีแผนงาน/โครงการที่มีลักษณะเป็น Project Idea โดยควรให้ความสำคัญกับแผนงาน/โครงการที่ตอบสนองกับประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาและมีความเชื่อมโยงในลักษณะห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ที่แสดงให้เห็นความต่อเนื่องในแต่ละปี เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์และสะท้อนให้เห็นถึงความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่างๆ อาทิ หน่วยงานส่วนกลาง ภูมิภาค ท้องถิ่นและชุมชน รวมทั้งภาคเอกชนตามแนวทางของภาครัฐ

(๒) **แผนพัฒนาจังหวัด** ควรเน้นการบูรณาการของทุกภาคส่วนในพื้นที่โดยตอบสนองความต้องการของประชาชนและนโยบายสำคัญของรัฐบาล โดยเน้นการขับเคลื่อนผนวกเข้ากับการสนับสนุน โดยการขับเคลื่อน คือ การหาจุดเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด ซึ่งต้องอาศัยความเข้าใจในศักยภาพที่แท้จริงอันเกิดจากการประเมินโอกาสและอุปสรรคผ่านการวิเคราะห์ทิศทางโลก ทิศทางการพัฒนาประเทศ และเอกลักษณ์ของจังหวัด ส่วนการวิเคราะห์ปัจจัยที่สนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์จังหวัด ซึ่งต้องอาศัยความเข้าใจในสภาวะการณ์ที่แท้จริงของจังหวัดทั้งในอดีตและปัจจุบัน

(๓) **แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด** ควรเน้นการผนึกกำลังเพื่อเพิ่มศักยภาพควบคู่ไปกับการผนึกกำลังเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการแก้ปัญหา โดยการผนึกกำลังเพื่อเพิ่มศักยภาพเป็นการสร้างความแตกต่างภายใต้จุดเหมือนเพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันภายในกลุ่มและเพื่อเพิ่มมูลค่า และนำสิ่งต่างมารวมกลุ่มกันเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มโดยการผนึกกำลังเป็นเครือข่ายใหม่ ส่วนการผนึกกำลังเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการแก้ปัญหาเป็นการนำประเด็นปัญหาที่ทุกจังหวัดมีเหมือนกันมารวมมือกันในการแก้ไขปัญหาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาพร้อม รวมทั้งนำประเด็นปัญหาที่จังหวัดหนึ่งสามารถแก้ไขได้แล้วในขณะที่จังหวัดอื่น ๆ กำลังเผชิญอยู่มาแลกเปลี่ยนบทเรียนเพื่อเรียนรู้การแก้ไขปัญหาจากจังหวัดอื่นที่มีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาดีกว่า

๓) การวิเคราะห์ศักยภาพและสภาวะการณ์

การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ต้องมีการวิเคราะห์ศักยภาพและสภาวะการณ์ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยควรนำข้อมูลผลการวิเคราะห์ตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดที่จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งข้อมูลการวัดระดับการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (Province & Cluster Benchmarking) ที่จัดทำโดยกระทรวงมหาดไทยร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางการพัฒนา และหรือแก้ไขปัญหาสำคัญเร่งด่วนของจังหวัด

๔) องค์ประกอบของแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดที่มีคุณภาพควรมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

(๑) ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้

- ข้อมูลการปกครอง ประชากร ลักษณะทางสังคม โครงสร้างพื้นฐาน ระบบชลประทาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเกษตรและปศุสัตว์ที่สำคัญ สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ อุตสาหกรรมที่สำคัญ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ และข้อมูลเชิงสถิติที่สำคัญของพื้นที่ ซึ่งเป็นข้อมูลที่แสดงสถานะปัจจุบันของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

- ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ที่จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

- ข้อมูลสรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมาตามยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด รวมทั้งการดำเนินงานตามภารกิจของส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดที่มีส่วนสนับสนุนตามยุทธศาสตร์ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (เพื่อดูการดำเนินงานที่ผ่านมาว่ามีการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดมากน้อยเพียงใด)

(๒) การวิเคราะห์สภาวะการณ์และศักยภาพ โดยครอบคลุมการวิเคราะห์ ข้อมูลที่สำคัญด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยต้องเป็นข้อมูลอนุกรมอย่างน้อย ๓ ปี และมีการวิเคราะห์ เปรียบเทียบข้อมูลที่สำคัญ เพื่อชี้ให้เห็นศักยภาพ ปัญหาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยมีรายละเอียดการวิเคราะห์ดังนี้

- การวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจ ประกอบด้วยข้อมูลหลักที่แสดงภาพรวมเศรษฐกิจ และสาขาเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และมีข้อมูลสนับสนุนที่เพียงพอ โดยมีการนำเสนอข้อมูลเป็นอนุกรมอย่างน้อย ๓ ปี รวมทั้ง มีการวิเคราะห์ หรือเปรียบเทียบข้อมูลเพื่อสะท้อนภาพการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด พร้อมเหตุผลประกอบที่แสดงให้เห็นศักยภาพหรือระดับความรุนแรงของปัญหา

- การวิเคราะห์ข้อมูลสังคม ประกอบด้วย ข้อมูลด้านสังคมที่สำคัญ เช่น กำลังแรงงาน การศึกษา สาธารณสุข ความยากจน อาชญากรรม ปัญหายาเสพติด เป็นต้น และข้อมูลสนับสนุนอื่นๆ รวมทั้ง มีการวิเคราะห์ หรือ เปรียบเทียบข้อมูลเพื่อสะท้อนภาพการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด พร้อมเหตุผลประกอบที่แสดงให้เห็นศักยภาพหรือระดับความรุนแรงของปัญหา

- การวิเคราะห์ข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ เช่น ป่าไม้ แหล่งน้ำ ขยะ มลพิษ เป็นต้น และข้อมูลสนับสนุนอื่นๆ รวมทั้ง มีการวิเคราะห์ หรือ เปรียบเทียบข้อมูลเพื่อสะท้อนภาพการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด พร้อมเหตุผลประกอบที่แสดงให้เห็นศักยภาพหรือระดับความรุนแรงของปัญหา

- สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการของประชาชนเชิงพื้นที่ โดย มีการนำเสนอผลที่ได้จากกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนา เพื่อรวบรวมปัญหาและความต้องการของประชาชนในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และมีการระบุปัญหาหรือความต้องการของประชาชนในเชิงพื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน

- เครื่องมือทางการวิเคราะห์ (เช่น SWOT BCG) ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด มีความสอดคล้องกับโอกาสและศักยภาพของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยจะต้องมีความสอดคล้องกับข้อมูลทั่วไป ตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดและผลการวิเคราะห์ศักยภาพและประเด็นปัญหาในด้านต่างๆ และมีการจำแนกผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน/ภายนอกอย่างถูกต้อง

(๓) ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

- **วิสัยทัศน์** แสดงถึงสถานภาพที่กลุ่มจังหวัด/จังหวัดต้องการจะเป็นหรือบรรลุถึงในอนาคตอย่างชัดเจน สอดคล้องกับโอกาสและศักยภาพที่เป็นลักษณะเฉพาะของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
- **เป้าประสงค์รวม** แสดงถึงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่สำคัญในภาพรวมที่จังหวัดต้องการพัฒนา ที่จะนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ และมีความเป็นไปได้ ตามศักยภาพ/โอกาสของพื้นที่
- **ประเด็นยุทธศาสตร์** จะต้องมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเงื่อนไขเฉพาะของพื้นที่ โดยประเด็นยุทธศาสตร์ต้องแสดงถึงทิศทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าประสงค์รวม และมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับการวิเคราะห์ตามเครื่องมือทางการวิเคราะห์ และตอบสนองปัญหาหรือศักยภาพของพื้นที่ รวมทั้งมีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี และทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒
- **เป้าประสงค์** จะต้องสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ โดยแสดงถึงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายอย่างชัดเจนที่ต้องการบรรลุในแต่ละยุทธศาสตร์ ในช่วง ๔ ปีข้างหน้า และมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับสภาพปัญหาหรือศักยภาพของพื้นที่
- **ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย** ของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ โดยที่ตัวชี้วัดจะต้องมีความชัดเจนสอดคล้องเชื่อมโยงกับเป้าประสงค์ ตามประเด็นยุทธศาสตร์ และมีจำนวนตัวชี้วัดที่เหมาะสมและสามารถวัดได้ในเชิงปริมาณหรือคุณภาพ สำหรับค่าเป้าหมายจะต้องมีความสอดคล้องกับค่าฐาน (ข้อมูลในช่วงที่ผ่านมา) หรือค่า bench mark และแสดงถึงความก้าวหน้าอย่างเหมาะสมในแต่ละปี
- **กลยุทธ์** ของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ จะต้องมีการกำหนดกลยุทธ์ของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องและสนับสนุนการบรรลุผลตามเป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ และสอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของพื้นที่ และสามารถบ่งชี้หรือแสดงให้เห็นถึงแนวทางการดำเนินงาน/วิธีการที่ชัดเจนเพื่อนำไปสู่การกำหนดแผนงาน/โครงการ
- **บัญชีชุดแผนงาน** โดยแผนงานจะต้องมีสาระสอดคล้องและตอบสนองกลยุทธ์อย่างชัดเจน และนำไปสู่ผลสำเร็จของเป้าประสงค์ และมีโครงการเฉพาะที่มีความสำคัญครบถ้วนทั้ง ๔ ปี (ในภาพรวมของแผน) จากแหล่งงบประมาณต่าง ๆ ประกอบด้วย แผนงานที่ใช้งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด แผนงานที่ขอรับการสนับสนุนจากกระทรวง กรม แผนงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือแผนงานของภาคเอกชน/ชุมชน (ถ้ามี)

(๔) การดำเนินการตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๗ วรรค ๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑

- **แผนพัฒนาจังหวัด** ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนำร่างแผนพัฒนาจังหวัดเข้ารับฟังความคิดเห็นในการประชุมปรึกษาหารือร่วมกับบุคคลจากภาคส่วนต่าง ๆ ในจังหวัดตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และเมื่อ

ได้ผลการรับฟังความคิดเห็นแล้วให้จังหวัดนำผลการประชุมและข้อคิดเห็นของที่ประชุมมาเสนอ คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) เพื่อปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัดให้สมบูรณ์ต่อไป

● **แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด** ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในกลุ่มจังหวัดนำร่างแผนพัฒนา กลุ่มจังหวัดที่ได้รับจากคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) เข้ารับฟังความคิดเห็นในการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันกับบุคคลจากภาคส่วนต่าง ๆ ในจังหวัดตามมาตรา ๒๗ วรรค ๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งจะ ดำเนินการพร้อมกันกับร่างแผนพัฒนาจังหวัด หรือแยกกันก็ได้ แต่ขอให้ครบองค์ประกอบตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และเมื่อ ได้ผลการรับฟังความคิดเห็นแล้วให้จังหวัดส่งผลการประชุมและข้อคิดเห็นของที่ประชุมให้กลุ่มจังหวัด เพื่อเสนอ ก.บ.ก. ปรับปรุงแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดให้สมบูรณ์ต่อไป

๒. หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัด จัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีของกลุ่มจังหวัด โดยแผนดังกล่าวจะต้องมีลักษณะดังนี้

๒.๑ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๒.๒ มีการเชื่อมโยงระหว่างแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดกับแผนพัฒนาจังหวัด/ กลุ่มจังหวัด โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในเชิงปริมาณและหรือคุณภาพที่ชัดเจนในระดับโครงการ

๒.๓ โครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดจะต้องสอดคล้องและเชื่อมโยง กับกรอบของชุดโครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำโครงการเพื่อเสนอเป็นคำของบประมาณของจังหวัดและกลุ่ม จังหวัดเป็นดังนี้

๑) โครงการจะต้องมีการจัดลำดับความสำคัญโดย ก.น.จ. จะให้ความสำคัญและพิจารณาเห็นชอบ โครงการที่จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดจัดทำเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ นโยบายที่สำคัญของรัฐบาล และปัญหา/ความต้องการของประชาชนในพื้นที่เป็นสำคัญ และ ครม.มีสัดส่วนของงบลงทุนโดยให้เป็นไปตามนโยบายการจัดสัดส่วนงบลงทุนตามกรอบวงเงินงบประมาณใน แต่ละปีงบประมาณ ตามที่สำนักงบประมาณกำหนด)

๒) โครงการจะต้องมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดหรือกลุ่ม จังหวัด โดยแผนงาน/โครงการต้องมีความเชื่อมโยงตั้งแต่ต้นทาง-กลางทาง-ปลายทาง เพื่อสร้างคุณค่า ให้แก่ผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๓) โครงการจะต้องมีความจำเป็นในการดำเนินการเพื่อช่วยพัฒนาหรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และหาก ไม่ดำเนินการจะเกิดความเสียหาย

๔) โครงการจะต้องมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ทั้งด้านเทคนิค (วิธีการหรือรูปแบบที่ใช้ในการ ดำเนินการ) ด้านกายภาพ (ความพร้อมของพื้นที่ดำเนินงาน บุคลากร การบริหารความเสี่ยง และการ บริหารจัดการ) ด้านงบประมาณ (ความสมเหตุสมผลของวงเงินกับประโยชน์ที่ได้จากการดำเนินโครงการ)

ด้านระยะเวลาที่ดำเนินการได้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ รวมทั้งการวิเคราะห์ผลกระทบทางลบในการดำเนินโครงการ

๕) โครงการจะต้องมีความคุ้มค่าผลลัพธ์หรือประโยชน์ของโครงการที่คาดว่าจะได้รับทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง อาทิ จำนวนประชากร จำนวนเกษตรกร พื้นที่เพาะปลูก รายได้ ฯลฯ โดยเฉพาะในส่วนของผลประโยชน์ที่กระทบในส่วนของประชาชนในพื้นที่

๖) โครงการจะต้องมีรายละเอียดข้อมูลที่ครบถ้วนตามแบบฟอร์มที่ ก.น.จ.กำหนด โดยกรณีที่เป็นโครงการก่อสร้างจะต้องระบุความพร้อมของพื้นที่ดำเนินงานรวมทั้งรูปแบบรายการโดยสังเขป พร้อมด้วยเอกสารยืนยันว่าสามารถดำเนินโครงการได้ทันทีหลังจากผ่านการพิจารณาของ ก.น.จ.

๗) โครงการจะต้องมีรายละเอียดประมาณการค่าใช้จ่ายที่สามารถพิจารณาความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายได้ หากโครงการใดไม่มีรายละเอียดประมาณการค่าใช้จ่าย โครงการนั้นจะไม่ได้รับการพิจารณา

๘) โครงการจะต้องแสดงถึงหน่วยงานที่พร้อมจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นในปีต่อไป รวมทั้งต้องมีร่างบันทึกข้อตกลงระหว่างจังหวัดกับหน่วยงานดังกล่าวในการขอตั้งงบประมาณ และการโอนทรัพย์สินที่เกิดจากการดำเนินโครงการต่อไป

๙) โครงการจะต้องไม่เป็นการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์เพื่อแจกจ่ายแก่ประชาชนโดยตรง ยกเว้นในกรณีของครุภัณฑ์ที่จัดซื้อนั้นเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมภายใต้โครงการที่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๑๐) โครงการจะต้องไม่มีวัตถุประสงค์หลักเกี่ยวกับศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน (เว้นแต่ฝึกอบรมด้านอาชีพ ด้านความมั่นคง และวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาที่สำคัญของพื้นที่ หรือการทำแผนแม่บทซึ่งมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งต้องใช้องค์ความรู้จากสถาบันการศึกษา)

๑๑) โครงการจะต้องไม่เป็นในลักษณะของกิจกรรมย่อย (ควรมีการบูรณาการภารกิจหรือกิจกรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกันเป็นโครงการ เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาเชิงบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ)

๑๒) โครงการที่เป็นการเดินทางไปราชการต่างประเทศ จะต้องเป็นกิจกรรมที่มีข้อผูกพันกับต่างประเทศในเรื่องการเจรจาการค้าและการลงทุนการท่องเที่ยว และการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งนี้ จังหวัด/กลุ่มจังหวัดจะต้องมีแผนการดำเนินงานที่สะท้อนถึงประโยชน์จากการไปราชการต่างประเทศ อย่างเป็นรูปธรรม กรณีที่ไม่ได้มีข้อผูกพันกับต่างประเทศ จะต้องแสดงให้เห็นถึงความคุ้มค่าของการดำเนินงาน เช่น การเพิ่มประเทศคู่ค้า การทำสัญญาเป็นบ้านพี่เมืองน้อง รวมถึง การรายงานผลการดำเนินงานหลังจากการเดินทางไปต่างประเทศด้วย

๑๓) โครงการบางโครงการที่ต้องดำเนินการในพื้นที่ที่ได้รับการอนุมัติ/อนุญาตควรจะต้องดำเนินการล่วงหน้าก่อนที่จะเสนอขอโครงการ เช่น โครงการที่จะต้องเข้าไปดำเนินการในพื้นที่อุทยาน ป่าไม้ เป็นต้น รวมถึงโครงการที่จะต้องประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สามารถดำเนินโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณได้ภายในปีงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ